

УДК 811.161.2; 81'373.45

DOI 10.31654/2520-6966-2021-19F-104-141-152

Красавіна В. В.

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри української мови і літератури НУЧК імені Т. Г. Шевченка

ORCID 0000-0001-7946-6951, e-mail: krasava_v@ukr.net

**Специфіка запозичень-англізмів у
сучасній українській мові
(на прикладі використання цифрових технологій у
фінансово-економічній сфері
(за матеріалами інтернет-ЗМІ))**

У статті проаналізовано структурно-семантичні та функційні особливості новітніх запозичень-англізмів на прикладі використання цифрових технологій у фінансово-економічній сфері та 141 їх засвоєння в мові інтернет-ЗМІ. Зазначено, що завдяки глобалізаційним та інтеграційним процесам запозичення з англійської мови (її американського варіанта) стали основним способом виникнення неологізмів, а часто й інтернаціоналізмів у різних мовах, і в українській зокрема, інтенсивне засвоєння яких відбувається в першу чергу завдяки інтернет-медіа, що характеризуються динамічністю й відкритістю до інновацій. Таким чином, терміни-англізми швидко адаптуються, детермінологізуються, вийшовши за межі терміносистеми, і функціонують у загальномовному вжитку. Підкреслено, що на сучасному етапі найпродуктивнішим способом поповнення словникового складу української мови є прямі запозичення, коли відбувається фонематичне копіювання іншомовного слова, фонетично-морфологічний варіант якого відразу проникає до мови-реципієнта, при цьому зберігаючи ознаки мови-продуцента. Відзначено, що в процесі семантичного засвоєння іншомовного слова може відбуватися ускладнення його семантичної структури (деякі лексичні одиниці розширюють змістовий обсяг поняття) або, навпаки, спрощення (інші – звужують значення слова порівняно з мовою-продуцентом). З-поміж новітніх запозичень зафіксовано однослівні одиниці, композити та аббревіатури. Деякі із неолексем утворили потужні словотвірні ґнізда на українському ґрунті. Частинимовно серед запозичень переважають іменники, оскільки вони входять до мови-реципієнта разом із реалією або поняттям, що називають, і відразу ж засвоюються. Лексико-семантичний аналіз запозичень-англізмів, зокрема тематичної групи назв цифрових грошей, продемонстрував тенденцію до універсалізації та інтернаціоналізації словникового складу української мови.

Ключові слова: запозичення, англізм, адаптація лексичних запозичень, детермінологізація, гібридизація, мова ЗМІ.

Лексика є найбільш динамічною системою мови, словниковий склад перебуває в постійному русі, поповнюючись новими словами й значеннями та відтісняючи на другий план неактуальні лексеми й втрачаючи застарілі. Лексична система віддзеркалює ті зміни, які відбуваються в суспільному житті.

Ми сьогодні живемо в умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства – мережі Інтернет, мобільної комунікації, повсюдного поширення пристроїв дистанційного спілкування, хмарних технологій тощо. На основі нових цифрових технологій відбувається формування єдиного інформаційного та економічного простору, отже, прискорюються процеси глобалізації та інтеграції більшості країн у світову економічну систему, до якої долучається й Україна. Мережу комп'ютерних комунікацій щодня користуються понад 50 мільйонів людей. Завдяки всесвітній інформаційній мережі (Web) ми одержали безкоштовний доступ до ресурсів, які зберігаються на світових www-серверах. У будь-який час, перебуваючи в будь-якому куточку планети, ми можемо читати міжнародні щоденні газети й журнали, книги, дізнаватися нове в галузях науки, техніки, мандрувати світом, відвідувати віртуальні художні виставки, музеї, театри тощо. Нові форми онлайн-спілкування, наприклад, у форматі відео-конференцій, відеоблогів, у соціальних мережах, за допомогою месенджерів, дають можливість комунікувати представникам різних культур, національностей, віку, соціального статусу тощо.

Оскільки в авангарді науково-технічного прогресу, діджиталізації, інтеграційних процесів, суспільно-політичного, економічного життя, експансії масової культури перебувають англійські країни (насамперед США), то саме англійська мова (її американський варіант) є творцем відповідної спеціальної термінології для позначення нових реалій, предметів, понять, що з'являються і потребують назв. Англійська мова стала не тільки мовою міжнародного спілкування, а «глобальною мовою» (термін Д. Крістала), англізація лексики спостерігається на всьому світовому просторі. Часто ці новотвори-англізми виходять далеко за межі професійної сфери й активно використовуються в мас-медіа. Як зауважує мовознавиця С. Єрмоленко, «... за сучасних умов активні процеси слововживання, вибору форми наголошування тощо найбільшою мірою визначаються мовною практикою засобів масової інформації. Останні здійснюють найвідчутніший вплив на вироблення узвичаєного мовного стандарту, вони формують і певні мовні смаки, моду на слововживання» [1, с. 7–8]. Крім того, глобалізований світ потребує уніфікованих термінів інтернаціонального характеру з метою усунення непорозумінь між

партнерами, тому спостерігаємо активне формування спільного міжнаціонального лексичного фонду. Щоб стати загальноживаним, сучасному інтернаціоналізму англійського походження вже не обов'язково проходити всі етапи адаптації, детермінологізації, він швидко пристосовується до системи мови-реципієнта за рахунок частойвживаності, як, наприклад, у період поширення пандемії коронавірусної інфекції, пор.: *локдаун*, *інфодемія*, *санітайзер* тощо. Запозичення з англійської мови стали основним способом виникнення неологізмів, а часто й інтернаціоналізмів у різних мовах, і в українській зокрема, інтенсивне засвоєння яких відбувається у першу чергу завдяки інтернет-ЗМІ, що характеризуються динамічністю й відкритістю до інновацій. (Правда, кількість англізмів в одній фразі часом «зашкалює», що читач (слухач, глядач) уже не може адекватно сприймати інформацію, наприклад: Канал 1+1 запустив *флеш-моб* проти *булінеу* та *хейту* під *хештегом* # красива серцем). К. Городенська, дослідниця запозичень, зауважує, що ЗМІ «пропагують моду на активне вживання англомовних слів» [2, с. 4].

У зв'язку з мовною глобалізацією, коли потік англізмів заповнив лексичні системи багатьох мов і української зокрема, зростає науковий інтерес до їх вивчення. Запозичення в українському мовознавстві досліджували Б. Ажнюк, В. Акуленко, Л. Архипенко, Д. Баранник, К. Городенська, Л. Гумецька, Є. Карпіловська, Л. Кислюк, Н. Клименко, К. Ленець, П. Селігей, О. Сербенська, В. Сімонок, О. Стишов, зокрема в різних терміносистемах О. Боровська, Л. Козак, І. Козловець, Н. Краснопольська, І. Процик, Г. Сергеева та інші; у сфері інформаційно-комунікаційних та комп'ютерних технологій В. Гордієнко, Т. Ілик, В. Коломієць, Ю. Мосенкіс, С. Пиркало, А. Силка, С. Федорець, С. Чемеркін та ін. У зарубіжному мовознавстві вивчали запозичену лексику В. Богословська, І. Ворд, А. Брагіна, В. Журавльов, Д. Джоунз, Л. Крисін, Е. Сепір, Е. Хауген, Е. Bindler, R. Moore, K. Palmgren, D. Pandich та ін.

У сучасному мовознавстві немає усталеного погляду на поняття «запозичення», оскільки одні науковці в ньому вбачають процес, інші – результат процесу. В «Енциклопедії української мови», на нашу думку, подано найбільш повне визначення: «Запозичення – звук, морфема, слово або його окреслене значення, фразеологізм, синтаксична конструкція, перенесені з однієї мови в іншу, а також сам процес подібного перенесення» [3, с. 179]. О. Селіванова, укладачка «Лінгвістичної енциклопедії», визначає термін так: «Запозичення – це процес уведення до певної мови морфем, слів або висловів іншої мови; слово чи сполука, уведена до певної мови з

іншої мови» [4 с. 174]. Ми вживаємо термін «запозичення» як синонімом до понять «неозапозичення» та «новітні запозичення». Під запозиченням розуміємо іншомовні елементи, перш за все слова, оскільки запозичення найчастіше відбуваються на лексичному рівні. Крім того, запозичення – це переміщення лексичних одиниць з однієї мови в іншу з подальшою адаптацією неолексем у системі національної мови.

Об'єктом нашого дослідження є запозичення-англізми в мові інтернет-медіа. Запозичення з англійської мови називають англізмами (Б. Ажнюк, М. Навальна, І. Фаріон, О. Юферева та ін.) або англіцизмами (Л. Архипенко, А. Дьяков, А. Міщенко та ін.).

Мета дослідження – проаналізувати структурно-семантичні та функційні особливості новітніх запозичень-англізмів на прикладі використання цифрових технологій у фінансово-економічній сфері та 144 їх засвоєння в мові інтернет-ЗМІ.

В українському мовознавстві існують різні підходи до диференціації запозиченої лексики, оскільки в основу класифікацій запозичень науковці кладуть різні критерії (шлях запозичення; спосіб; характер; ступінь пристосовування до мови-реципієнта тощо).

Найпоширенішим параметром при розподілі запозиченої лексики є ступінь засвоєння іншомовного слова мовою-реципієнтом:

- власне запозичення, коли запозичується як матеріальна форма слова, так і семантика мови-джерела, проте можливі фонеморфологічні та смислові зміни під впливом мови-реципієнта;
- семантичні кальки, тобто запозичення семантики без матеріальної форми або з частковою морфемною субституцією;
- гібридні утворення, слова, які частково складаються з іншомовних елементів.

У процесі адаптації запозичення мовознавці традиційно виділяють такі етапи: фонетико-графічний, морфологічний і семантичний. Мовознавець Л. Крисін виокремлює п'ять етапів адаптації іншомовного слова. На початковій стадії запозичення вживається в тексті як своєрідне вкраплення без транслітерації і транскрипції. На другому етапі відбувається пристосування його до системи мови-реципієнта: транслітерація або транскрипція, віднесення до конкретної частини мови; вживання іншомовного слова у тексті в лапках, з коментарем. На третьому етапі носії мови не відчують незвичності іншомовного слова – запозичення починає вживатися поряд з іншими словами рідної мови [5, с. 75–78].

Одним із найважливіших критеріїв освоєння іншомовної лексики мовою-реципієнтом є її семантична адаптація. На сучасному

етапі найпродуктивнішим способом поповнення словникового складу мови є пряме запозичення, коли відбувається фонематичне копіювання іншомовного слова, фонетично-морфологічний варіант якого відразу проникає до мови-реципієнта, при цьому зберігаючи ознаки мови-продуцента. Простежмо цей процес на прикладах новітніх запозичень у текстах електронних ЗМІ.

Останнім часом однією з найбільш обговорюваних тем в інтернет-медіа є криптовалюта, оскільки в умовах глобалізаційних процесів вона стала інноваційним фінансовим інструментом міжнародних розрахунків і вважається альтернативою фіатним грошам, які випускаються державами. Чимало людей активно цікавляться цим видом електронної валюти. Деякі країни світу її вже легалізували та офіційно використовують (США, Канада, Німеччина, Японія та ін), але, наприклад, Китай, Туреччина, Південна Корея та ін. не визнають віртуальних грошей. Україна цього року легалізувала криптовалюту й входить до десятка країн світу за чесельністю користування цифровими активами. (У багатьох українських урядовців криптовалюта зазначена в податкових деклараціях).

Отже, криптовалютою називаються цифрові гроші, які зашифровані й захищені за допомогою спеціальних алгоритмів, вони працюють незалежно від центрального банку [6], тобто криптовалюта – цифровий актив і в той же час платіжна система, яка працює повністю в автоматичному режимі. Термін «криптовалюта» з англ. «cryptocurrency» перекладається як віртуальна валюта, захищена криптографією. За даними ресурсу CoinMarketCap, у світі нараховується як мінімум 5429 криптовалют, та їх кількість зростає й надалі. Більшість цифрових активів децентралізовані, у них немає єдиного банку, який контролював би всю систему. Як стверджують прихильники цифрових грошей, криптовалюта зручна у використанні, анонімна й спрощує багато фінансових операцій. Основною одиницею електронних грошей є *коїн* (*coin* перекл з англ. «монета»). Койн будь-якої валюти існує в зашифрованому вигляді, це код, створений у результаті складних комп'ютерних математичних обрахунків, тому він максимально захищений від підробки. Криптомонети завжди є основною метою створення платформи, яка одночасно служить і платіжною системою. Яскравим зразком першої криптовалюти є *біткоїн* (*Bitcoin* (BTC)), транслітерація з англійської мови, термін утворився шляхом злиття двох слів: *bit* – віртуальна мінімальна одиниця комп'ютерної пам'яті і *coin* – монета, тобто «віртуальна монета»), був створений у 2009 році анонімним користувачем (або групою осіб, достеменно невідомо) під ніком Сатоші Накамото.

Розробник називав валюту монетарною системою, яка створена як «нові гроші для цифрової епохи». Біткоїн став прабатьком наступних криптовалют. На відміну від розрахунків через банки, біткоїнами можна рохрахуватися в інтернеті без будь-яких посередників. До того ж це ще й децентралізована електронна платіжна система, яка не має централізованого управління та емітентів [7]. Зазначимо, що першою країною, яка офіційно визнала віртуальну грошову одиницю біткоїн, є Німеччина, де віртуальну валюту було віднесено до «фінансових інструментів». Пор.: **Біткоїн** – золото тисячоліття чи брудний бізнес?; Україна вийшла в топ-10 країн з прибутку від *біткоїнів*; У США **біткоїн** розглядається як фінансовий актив. Спостерігаємо в текстах ЗМІ варіантність у написанні лексеми, яка адаптується до орфографічної системи. (За правописом у словах іношомовного походження після голосного пишеться *ї*). Усі цифрові активи описує *альткоїн* – альтернатива біткоїна, перші альткоїни з'явилися в 2011 році. Найбільш відомі з криптовалют – це *етеріум* або *ефіріум*, або просто *ефір* (Ethereum від англ. *Ether* «етер», код ETH) – криптовалюта та платформа для створення децентралізованих онлайн-сервісів (*dapps*) на базі *блокчейна* [8]. Такий підхід дозволяє використовувати етеріум не лише як платіжний засіб, але й як інструмент для обміну ресурсами чи під час реєстрації угод із будь-якими активами за допомогою так званих розумних контрактів [9]. Пор.: Співзасновник криптовалюти *Ethereum* Ентоні Ді Іоріо, заявив про рішення покинути криптоіндустрію через побоювання про власну безпеку, повідомляє Bloomberg. Спостерігаємо неологізм-запозичення, який зберігає графіку мови-продуцента. У той же час етеріум – це ще й повнофункціональна мова програмування. Слово набуло семантичного прирощення. До просування новоствореної цифрової валюти залучаються інвестори, які отримують за свої фінансові вкладення так звані *токени* (англ. *token*). Вони є зобов'язанням розробників надавати обумовлену кількість внутрішніх новостворених грошових одиниць структурам, які вкладають у проект (по суті – це акції). Токен також є своєрідним ключем доступу, який ідентифікує вас як користувача та дає право на доступ до певного об'єкта [10]. Токенами називають і самі монети криптовалютної системи, тобто ними можна оплатити товари й послуги, як і за допомогою звичайних грошей. *Стейблкоїн* – токен з фіксованим курсом. Найчастіше котування таких монет прив'язується до долара чи ін. валют. Є ціла низка криптовалют, наприклад, *лайткоїн* (англ. *Litecoin* (LTC) – монета однойменної системи, яка за своєю суттю, є форком (відгалуженням) системи біткоїна, *праймкоїн*, *піркоїн*, *нейм-*

коїн, фезеркоїн [11] тощо. Порівняймо: Голова криптобанку також виділив шість аспектів ринку, на які варто звернути увагу в 2021 році: • *стейблкоїни*; • невзаємозамінні *токени*; • «безфіатні» або криптовалютні банки; • *робоедвайзери* тощо. *Робоедвайзер* (перекл. роборадник від англ. слова *robo-advisor*) – це комп'ютерна програма, що аналізує введені інвестором дані і на їх підставі формує оптимальний пакет цінних паперів [12]. У цій сфері є й свої шахраї, що випустили монету, яка йменується *шиткоїн* (англ. *shitcoin*). Так само називають безперспективні криптовалюти. Порівняймо: Крипторинок мав свої злети і падіння у 2021 році. *Біткоїн*, наприклад, спочатку досяг історичного рекорду, а потім обвалився вдвічі. Але найбільше прибутку інвесторам принесли не давно відомі *біткоїн* чи *Ethereum*, а ці 5 «чорних конячок». *Telcoin* – це криптопроект, орієнтований на грошові перекази за допомогою мобільних пристроїв. Змагається він з такими гігантами, як Western Union і MoneyGram. Polygon, раніше Matic Network, – це платформа для створення та запуску програм блокчейну. Його офіційною криптовалютою є *токен MATIC*, який виріс на 6 000 % у 2021 році. *Dogecoin* – це мем-криптовалюта, яка, як правило, зростає через твіти генерального директора Tesla Ілона Маска. *PancakeSwap* – це проект децентралізованих фінансів (DeFi) на базі криптобіржі Binance, який працює на платформі для обміну криптовалютами. У перекладі назва криптовалюти означає «млинець» [13]. Decentralized Finance (DeFi) – сфера децентралізованих сервісів, до яких відносяться біржі і платформи для відкриття депозитів і оформлення кредитів під заставу криптовалюти. All Time High (ATH) – історичний максимум вартості криптовалюти. Спостерігаємо в тексті низку варваризмів, іншомовних вкраплень, які використовуються зі збереженням графіки мови-джерела, поряд транслітеровані кирилицею. Це «наслідок колосальних темпів запозичення українською мовою слів здебільшого з англійської мови – власних назв (компаній, організацій, закладів), термінів на позначення економічних, суспільно-політичних процесів, слів зі сфери комп'ютерних технологій тощо» [14, с. 124]. Чимало слів ще не адаптувалися, їх пояснюють у текстах.

В основі криптовалюти лежить технологія розподіленого реєстру – *блокчейн* (англ. *blockchain*, «block» – блок, «chain» – ланцюг), що являє собою ланцюг послідовних блоків, які містять певну інформацію й побудовані відповідно до певного алгоритму. У випадку з криптовалютою кожен блок містить відомості про транзакції, які є сукупністю послідовних операцій із використанням бази даних, де відсутній центр управління. Формування блоків здійснюється одно-

часно величезною кількістю «майнерів» по всьому світу, після чого вони відправляються в базу [15].

Видобуває криптовалюту *майнінг* (від англ. *mining* – видобуток корисних копалин) – діяльність із підтримки розподільної платформи й створення нових блоків із можливістю отримати винагороду у формі емітованої валюти й комісійних зборів у різних криптовалютах, зокрема в біткоїнах. Кембриджський словник дає два визначення цього слова: 1) видобування із землі таких корисних копалин, як вугілля чи залізна руда; 2) використання спеціального програмного забезпечення для отримання нової криптовалюти [6]. Адаптуючись до лексичної системи української мови, слово звузило свою семантику й вживається лише в значенні «створення нової криптовалюти». Від іменника *майнінг* утворено похідний відносний прикметник *майнінговий*. Напр.: *Майнінговий* лідер Ebang запускає криптовалютну біржу; В Україні можуть відкритися дві *майнінгові* ферми. Як бачимо, слово ще пристовується до орфографічних норм. Програми, які дозволяють *майнити* певну криптовалюту називаються *майнерами*. Спочатку дієслово *майнити* вживалося лише в професійному середовищі майнерів, та у зв'язку з активізацією *майнінгу* в Україні слово перейшло до загальноновживаної лексики. Будь-який користувач може стати *майнером* (англ. *miner* - «шахтар») і взяти участь у видобутку «віртуального золота» у вигляді біткоїнів або альткоїнів. Констатуємо, що слово *майнер* розширило семантику й стало багатозначним – позначає як людей, так і устаткування для майнінгу, але звузило значення порівняно з англійською мовою, оскільки вживається лише в контексті створення криптовалюти.

Торгівля на криптовалютних біржах, де грають (спекулюють) на курсах тих або інших валют називається *трейдинг* (англ. *trading*). *Волатильність* (англ. *volatility*) – це ступінь коливання ціни криптовалюти за певний проміжок часу. Великі бізнесмени, які мали можливість інвестувати у видобуток криптовалюти серйозний капітал, будували *ферми* для майнінгу, що являють собою цілі фабрики зі спеціальним технічним обладнанням величезної потужності, яке допомагає видобувати цифрові гроші. Слово ферма розширило лексичне значення, набуло додаткового. Пор.: *Ферма* (англ. *farm*) 1. Приватне сільськогосподарське підприємство на власній або орендованій землі. 2. Виробничий підрозділ державних і кооперативних сільськогосподарських підприємств (тваринницька ферма) [16]. Наразі це комп'ютерна мережа для видобування віртуальних грошей. Видобуток біткоїнів завдання суперскладне й вимагає величезних потужностей, тому багато користувачів мережі гуртуються в *пули*

(англ. *pools*), щоб об'єднати ресурси пристроїв і прискорити процес видобутку «віртуального золота».

Вищим рівнем адаптації запозичення вважається його словотвірна активність. Одним із способів освоєння іншомовної лексики є гібридизація – використання чужомовних елементів під час термінотворення. Такі композити, складені одночасно з питомих та інтернаціональних морфем, демонструють ступінь засвоєння мовою запозичення, що ми й спостерігаємо в медійних текстах. Першу частину запозиченого слова *крипто*. (зр. *kryptos*, таємний, прихований) активно використовують у ролі твірної основи для формування новітніх термінів фінансово-економічної галузі на основі цифрових технологій, наприклад, *криптовалюта*, *криптомонета*, *криптогаманець*, *криптобанк*, *крипторынок*, *криптовбіржа*, *криптоіндустрія*, навіть з'явилися *криптомедіа*, де висвітлюються найголовніші новини криптовалют та індустрії блокчейну.

Морфологічна адаптація іншомовної лексики передбачає підпорядкування запозичених слів морфологічній системі української мови. Оскільки запозичення цієї тематичної групи на початковому етапі входження в мову переважно термінологічні лексичні одиниці, а термінологія за своїм характером в основному номінативна, то переважна більшість із них іменники, які набули граматичних категорій роду, числа, відмінка.

Отже, лексика фінансово-економічної сфери на основі цифрових технологій завдяки глобалізаційним та інтеграційним процесам активно поповнюється запозиченнями, здебільшого з англійської мови (її американського варіанта). Терміни-англізми завдяки ЗМІ швидко адаптуються, детермінологізуються, вийшовши за межі терміносистеми, і функціонують у загальнономовному вжитку. Зазначаємо, що в процесі семантичного засвоєння іншомовного слова може простежуватися ускладнення його семантичної структури (деякі лексичні одиниці розширюють змістовий обсяг поняття) або, навпаки, спрощення (інші лексеми звужують значення слова у порівнянні з мовою-продуцентом внаслідок спеціалізації). З-поміж новітніх запозичень фіксуємо однослівні одиниці, композити та аббревіатури. Деякі із неолексем утворили потужні словотвірні гнізда на українському ґрунті. Щодо частини належності запозичень, то кількісно переважають іменники, оскільки вони входять до мови-реципієнта разом із реалією або поняттям, що називають, і відразу ж засвоюються. Лексико-семантичний аналіз запозичень-англізмів, зокрема тематичної групи назв цифрових грошей, продемонстрував тенденцію до універсальності та інтернаціоналізації словникового складу.

Література

1. Єрмоленко С. Я. Сучасні проблеми дослідження літературної мови. Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. Київ: ВЦ «Київ. ун-т», 2001. Вип. IV. С. 3–12.
2. Городенська К. Нові запозичення і новотвори на тлі фонетичної та словотвірної підсистем української літературної мови. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова*. Серія 10. 2009. Вип. 5. С. 3–7.
3. Українська мова: енциклопедія / О. О. Тараненко, В. М. Русанівський (співголови), М. П. Зяблюк та ін., вид. 2-ге, випр. і доп. Київ: Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 2004. 820 с.
4. Селіванова О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2011. 844 с.
5. Крысин Л. П. Этапы освоения иноязычного слова. *Русский язык в школе*. 1991. № 2. С. 75–78.
6. Oxford English Dictionary. Oxford University Press, 2005. 1728 p.
7. Сайт Вікіпедії URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 04.10.2021).
8. Сайт Вікіпедії URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Ethereum> (дата звернення: 05.10.2021).
9. URL: <https://mind.ua/tags/770-eterium-ethereum-eth> (дата звернення: 05.10.2021).
10. Теслюк Н. П., Жулин О. В., Назаренко Я. Я., Куїмова А. В. Аналіз розвитку криптовалюг на віртуальному ринку фінансових послуг. Ефективна економіка. 2021. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9052> (дата звернення: 04.10.2021).
11. Сайт Вікіпедії. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 05.10.2021).
12. URL: <https://smfanton.ru/interesno/roboedvajzery.html> (дата звернення: 04.10.2021).
13. Сайт 24 каналу. Поскробок Ю. Дали прибуток 14 000 %: 5 найвигідніших криптовалют 2021 року. URL: https://financy.24tv.ua/dali-pributok-14-000-5-nayvigidnishih-kriptovalyut-2021-roku_n1693219 (дата звернення: 04.10.2021).
14. Чемеркін С. Чи потрібні нам латинські літери? Культура слова. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. Вип. 74. С. 121–124.
15. URL: <https://guland.com.ua/kryptovalyuta/bitcoin/shcho-take-bitkoin.htm> (дата звернення: 04.10.2021).
16. Сайт Словопедії. URL: <http://slovopedia.org.ua/36/53412/250060.html> (дата звернення: 05.10.2021).

References

1. Yermolenko, S.Ya. (2001). *Suchasni problemy doslidzhennia literaturnoi movy* [Modern problems of literary language studies]. *Aktualni problemy ukrainskoi lnhvistyky: teoriia i praktyka* [Topical problems of Ukrainian linguistics: theory and practice]. Issue IV, 3–12. Kyiv: Publishing Centre «Kyivskyi universytet» [In Ukrainian].

2. Horodenska, K. (2009). *Novi zapozychennia i novotvory na tli fonetychnoi ta slovotvornoj pidsystem ukrainskoi literaturnoi movy* [New borrowings and neologisms against the background of phonetic and word building subsystems of Ukrainian literary language]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. M. P. Drahomanova—Scientific periodical of the National Pedagogical Dragomanov University*. 10(5), 3–7 [In Ukrainian].

3. *Ukrainska mova: entsyklopedia* [Ukrainian language: encyclopedia] (2nd ed.). (2004). In O.O. Taranenko, V.M. Rusanivskiy, M.P. Ziabliuk, et. al. (Eds.) Kyiv: Ukr. entsykl. im. M.P. Bazhana [In Ukrainian].

4. Selivanova, O. (2011). *Linhvistychna entsyklopedia* [Encyclopedia of linguistics]. Poltava: Dovkillia-K [In Ukrainian].

5. Krysin, L.P. *Etapy osvoyeniya inoyazychnogo slova* [Stages in the adoption of a foreign word]. (1991). *Russkiy yazyk v shkole—Russian language at school*. 2, 75–78 [In Russian].

6. *Oxford English Dictionary*. (2005). Oxford: Oxford University Press.

7. Wikipedia. Retrieved from <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (Accessed 04.10.2021) [In Ukrainian].

8. *Ethereum*. Retrieved from <https://uk.wikipedia.org/wiki/Ethereum> (Accessed 05.10.2021) [In Ukrainian].

9. *Ethereum, ETH*. Retrieved from <https://mind.ua/tags/770-eterium-ethereum-eth> (Accessed 05.10.2021) [In Ukrainian].

10. Tesliuk, N.P., Zhulin, O.V., Nazarenko Ya., Ya., & Kuimova A.V. (2021). *Analiz rozvytku kryptovaliut na virtualnomu rynku finansovykh posluh* [The analysis of cryptocurrency development at virtual financial services market]. *Efektivna ekonomika* [Effective economy]. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9052> (Accessed 04.10.2021) [In Ukrainian].

11. *Wikipedia*. Retrieved from <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (Accessed 05.10.2021) [In Ukrainian].

12. *Chto takoye roboadvayzery na fondovom rynke* [What roboadvisers do at the stock exchange]. Retrieved from <https://smfanton.ru/interesno/roboedvajzery.html> (Accessed 04.10.2021) [In Ukrainian].

13. *Poskrobok, Yu.* (2021). *Daly prybutok 14 000%: 5 naivyhidnishykh kryptovaliut 2021 roku* [They provided a 14 000% income: 5 most profitable cryptocurrencies of 2021]. *24 Channel*. Retrieved from https://financy.24tv.ua/dali-pributok-14-000-5-nayvigidnishih-kriptovalyut-2021-roku_n1693219 (Accessed 04.10.2021) [in Ukrainian].

14. Chemerkin, S. *Chy potribni nam latynski litery?* [Do we need Latin letters?]. *Kultura slova* [Word culture]. 74, 121–124. Kyiv: Vydavnychi dim Dmytra Buraho [in Ukrainian].

15. *Shcho take kryptovaliuta bitcoin i navishcho vona potribna* [What bitcoin is and why we need it]. Retrieved from <https://guland.com.ua/kryptovalyuta/bitcoin/shcho-take-bitkoin.htm> (Accessed 04.10.2021) [in Ukrainian].

16. *Slovopedia*. Retrieved from <http://slovopedia.org.ua/36/53412/250060.html> (Accessed 05.10.2021) [in Ukrainian].

Krasavina V. V.

PhD in Philology, Associate Professor

Associate Professor at the Department of Ukrainian Language and Literature,

T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»

ORCID 0000-0001-7946-6951, e-mail: krasava_v@ukr.net

Specificity of English borrowings in modern Ukrainian (exemplified by the use of digital technologies in the sphere of finance and economy (based on the material of Internet media))

This paper analyses structural semantic and functional peculiarities of new English borrowings, exemplified by the use of digital technologies in the sphere of finance and economy, and their adoption into the language of Internet media. It is pointed out, that due to globalization and integration processes, borrowings from American English have become a major source of neologism emergence in different languages, including Ukrainian, and their intensive adoption is happening, in the first place, due to Internet media, which are dynamic and open to innovations. Thus, English terms are quickly adopted, they leave the term system, become determinologized, and enter general use. It is accentuated, that at present direct borrowings, including a phonemic copying of the foreign word, a phonetic morphological variant of which enters the recipient language and at the same time preserves the features of the source language, are the most productive way of replenishing the Ukrainian vocabulary. It was noticed, that in the process of semantic adoption of the borrowing from another language, a complication of its semantic structure may take place (some lexical units extend their scope) or, vice versa, a simplification of it (in other lexical units the meaning of the word becomes narrower compared with the source language). New borrowings include one-word units, composite words and abbreviations. Some of the neolexemes have formed developed word building families in Ukrainian. Nouns are predominant among all borrowings, because they enter the recipient language together with the referent or concept, which they name, and are adopted immediately. Lexical semantic analysis of English borrowings, including a thematic group of digital money nominations, has demonstrated a trend towards universalization and internationalization of the Ukrainian vocabulary.

Key words: a borrowing, an English borrowing, adaptation of lexical borrowings, determinologization, hybridization, language of mass media.